

Fővárosi Ítéltábla
22.Pf...../2015/7.

A Fővárosi Ítéltábla

a dr. Kovács Imre ügyvéd (**fél címe1**) által képviselt
I.rendű felperes neve (címe) I. rendű,
II.rendű felperes neve (címe) II. rendű,és
III.rendű felperes neve (címe) III. rendű felpereseknek

a dr. Gergelyné dr. Mohácsy Edit jogtanácsos által képviselt
alperes neve (alperes címe) alperesellen

kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. február 26. napján hozott 36.P...../2011/75. sorszámú ítélete ellen az alperes által 76. és 77. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti.

Fellebbezett rendelkezéseit azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy 138.000,- (százharmincnyolcezer) Ft, az állam által előlegezett szakértői díjat az alperes a Fővárosi Törvényszék költségvetési elszámolási számlájára köteles megfizetni a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívásában megjelölt módon.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 254.000,- (kettőszázötvennégyezer) Ft másodfokú perköltséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 897.400,- (nyolcszázkilencvenhétezer-négyszáz) Ft fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 12.318.778,- Ft-ot, abból 5.000.000,- Ft után 2008. július 5., 84.000,- Ft után 2009. december 3., 6.836.350,- Ft után 2011. szeptember 1., 398.428,- Ft után 2013. december 18. napjától 2014. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon, 2014. július 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal azonos mértékű kamatát. Megállapította, hogy az alperes 2015. március 1-től köteles az I. rendű felperesnek minden hónap 10. napjáig előre esedékesen véghatáridő nélkül megfizetni havi 157.520,- Ft járadékot. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. és III.

rendű felpereseknek személyenként 1.200.000,- - 1.200.000,- Ft-ot, és annak 2008. július 5. napjától 2014. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó, 2014. július 1. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal azonos mértékű kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg 400.000,- Ft + áfa perköltséget a felperesek részére. Megállapította, hogy az ítélet a lejárt és a folyó járadékok tekintetében fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. Rögzítette, hogy a le nem rótt kereseti illetékből 560.800,- Ft-ot, míg az állam által előlegezett szakértői díjból 138.000,- Ft-ot az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, a fennmaradó 99.000,- Ft kereseti illetéket, és 24.438,- Ft szakértői díjat az állam visel.

Indokolásában tényként állapította meg, hogy 2008. július 5. napján az esti órákban a felperes az **(név1)** által vezetett ... forgalmi rendszámú személygépkocsival utazott Szolnok külterületén, a 3224 számú főúton Szolnok felé, amikor a 3 km szelvénynél **(név1)** a balra ívelő útkanyarulatba eltúlzott sebességgel haladt be, emiatt a gépkocsi az úttestről jobbra letért, és annak jobb oldalán lévő vízelvezető árkon áthaladva egy fának ütközött. **(név1)** enyhe fokú alkoholos befolyásoltság állapotában vezette a gépjárművet. A baleset következtében mind ő, mind az I. rendű felperes súlyos sérüléseket szenvedtek. Az elsőfokú bíróság rögzítette az I. rendű felperes sérüléseit, valamint azt, hogy a balesetet megelőzően a biztonsági övét nem használta, a gépjárműből kiesve súlyos sérülései folytán négy végtagra kiterjedő bénulása következett be, munkaképesség csökkenése 100%-os mértékű, maradványállapota végleges. A Szolnoki Városi Ügyészség a 2008. december 15. napján kelt 4.B...../2008/5. számú határozatával a súlyos testi sértést okozó, ittas állapotban elkövetett járművezetés büntette miatt indított nyomozást felfüggesztette, mert a gyanúsított, **(név1)** tartós, súlyos betegsége miatt az eljárásban nem vehetett részt. Folyamatos orvosi gyógykezelés alatt állt, ügyei viteléhez szükséges belátási képessége állandó jelleggel, tartósan, teljes mértékben hiányzott. Az I. rendű felperest a balesetet követően az Országos Mentőszolgálat a Hetényi Géza Kórházba szállította, ahol 2008. július 5. napjától 2008. augusztus 22. napjáig ápolták. A balesetben elszenvedett sérülései következtében életvitelre képtelenné vált, belátási képessége állandó jelleggel teljesen hiányzik. A Szolnoki Városi Bíróság ezért őt ítéletével cselekvőképeséget kizáró gondnokság alá helyezte, gondnokául a III. rendű alperest, édesanyját rendelték ki.

A felperes a kárt bejelentette az alperesi biztosító részére, mely közrehatás alkalmazását látta szükségesnek, tekintettel arra, hogy a gépjármű vezetője és az I. rendű felperes sem használta a biztonsági övét, mindketten a gépjárműből kirepültek, továbbá tudtak egymás ittasságáról, hiszen közös rendezvényen vettek részt. Az alperes ezért havi 82.000,- Ft járadékot utalt az I. rendű felperes részére az elsőfokú bíróság által ítélete indokolásában részletezett bontásban, továbbá 8.000.000,- Ft-ot fizetett nem vagyoni kártérítésként, a közrehatást is figyelembe véve. A II. és III. rendű felperesek részére a közrehatás figyelembevételével fejenként 800.000,- Ft-os fizetett nem vagyoni kártérítésként. Az ápolási díjat 100.000,- Ft összegben határozta meg, és abból 40%-os közrehatást vont le. Gyógyszerköltséggé havi 10.000,- Ft, rehabilitáció, gyógytorna, masszázs költséggé havi 10.000,- Ft-ot állapított meg, és közrehatást alkalmazott e vonatkozásban is.

Az elsőfokú bíróság részletesen rögzítette a felperesek kereseti kérelmeit, valamint az alperes ellenkérelmét is, majd pedig megállapította, hogy a felperesek keresete nagyobb részben alapos. Annak elbírálása során figyelemmel volt a 190/2004. (VI.8.) Kormányrendeletre, továbbá az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 345. § (1) és (2) bekezdéseire.

Akként foglalt állást, hogy a perben egyértelműen megállapíthatóvá vált, hogy az I. rendű felperes elmulasztotta a biztonsági öv becsatolását, továbbá ő és a gépjármű vezetője is ittas volt. A baleset azért következett be, mert a gépjármű vezetője sebesség túllépése miatt elvesztette uralmát a gépkocsi felett. Az egyesített igazságügyi műszaki szakértői vélemény alapján megállapította, figyelembe véve a perbeli baleseti mechanizmust, hogy a sodródás, illetve borulás miatt a biztonsági

öv védőhatása az ütközésekhez képest kisebb volt. Amennyiben az I. rendű felperes bekötött biztonsági övvel közlekedett volna, nagy valószínűséggel nem esett volna ki a járműből, de a biztonsági öv nem tudta volna megakadályozni, hogy végtagjai szabadon mozogva a személygépkocsi utasterével ütközzenek, sérüléseket szenvedjenek, továbbá a boruláskor a biztonsági övből kicsúszva sérülései keletkezzenek. A nagyobb sebességnél történő ütközés miatt a hirtelen lefékezéskor a biztonsági öv a nyaki gerinc előre felé történő túlfeszülését az esetek nagy részében nem tudja megakadályozni, így becsatolt biztonsági öv esetén is a nyaki gerinctörés bekövetkezhetett volna. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes közrehatott a baleset bekövetkeztében, sérülései súlyosbodásában, melynek mértékét 20%-ban látta megállapíthatónak, figyelemmel az egyesített orvosszakértői véleményben foglaltakra. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperes saját ittassága a balesettel okozati összefüggésben nem áll. A gépjármű vezetőjének ittasságáért és sebesség túllépéséért felelősséggel nem tartozik. A perbeli esetben minden kétséget kizáróan a rendelkezésre álló orvosszakértői és műszaki szakértői egyesített vélemény alapján nem volt az megállapítható, hogy a becsatolt biztonsági öv mellett az I. rendű felperes minden kétséget kizáróan nem szenvedett volna ilyen súlyos, maradandó egészségkárosodást okozó sérüléseket. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes által alkalmazni kért 60% mértékű felperesi közrehatás jelentősen eltúlzott volt, és a perben az nem nyert bizonyítást.

Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt még ítélete meghozatala során a Ptk. 355. § (1), (3), és (4) bekezdéseire, továbbá 75. § (1) bekezdésére, és 76. §-ára. Egyértelműen megállapíthatónak találta a II. és III. rendű felperések előadása, a tanúvallomások és a szakvélemények alapján, hogy a balesettel okozati összefüggésben az I. rendű felperesnek megsérült a testi épséghez, egészséghez és a családi kapcsolatokhoz fűződő joga, figyelemmel arra, hogy élettársi kapcsolata megszűnt, gyermekével történő kapcsolattartása pedig rendszertelenül, és értékét, tartalmát tekintve jelentősen kiüresedve maradt meg. Hangsúlyozta, hogy az I. rendű felperes a baleset idején 28 éves volt, annak folytán az agy diffúz sérülése következtében kialakult organikus pszichoszindróma érzékelhető, mely személyiségtorzulással, valamint a kognitív funkciók és a hangulati élet súlyos zavarával jár. Az I. rendű felperes mindenben mások segítségére van utalva, önálló életvitelre képtelen, szüleihez, környezetéhez fűződő kapcsolatát, annak minőségét nem tudja felfogni, értelmezni sem mentális sérülései miatt. Minden életfunkciójában szülei segítségére szorul, ágyhoz kötött. Mind pszichés, mind pedig fizikai állapotában visszafordíthatatlan változásokat okozott a baleset. Ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint 20% közrehatás figyelembevételével sem eltúlzott az általa már ezen közrehatás alapján meghatározott 13.000.000,- Ft nem vagyoni kártérítés, figyelemmel a károkori ár- és értékviszonyokra, valamint az eset összes körülményére. Ezért az alperest a korábban már megfizetett 8.000.000 Ft-on felül további 5.000.000 Ft nem vagyoni kár megfizetésére kötelezte.

Megállapította, hogy egyértelműen bizonyítást nyert a perben, hogy az I. rendű felperes a nap minden szakaszában ápolásra, gondozásra szorul, melyet részére a II. és III. rendű felperések, de nagyobb részben a III. rendű felperes nyújt. Ő megtanulta az alkalmazandó masszázst és gyógytornát is, és a társadalombiztosítás által finanszírozottakon felüli ilyen ellátást saját maga nyújtja az I. rendű felperes részére. A III. rendű felperes által végzett ápolási tevékenység ellenértékét az elsőfokú bíróság 150.000,- Ft-ban határozta meg, abból közrehatás alkalmazásával 120.000,- Ft ápolási díj megfizetésére kötelezte az alperest azzal, hogy a kórházi tartózkodások idejére fele összeg megtérítésére köteles. A kórházban nem teljesen a III. rendű felperes gondozza, ápolja az I. rendű felperest, azt csupán kiegészíti. A balesetet követő kórházi kezelés megszűnését követően 2008. augusztus 23-tól 2011. augusztus 31-ig eltelt 36,3 hónapból 10 hónap kórházi tartózkodás miatt az alperes fizetési kötelezettsége 600.000,- Ft, további 26,3 hónapra 3.156.000,- Ft, mindösszesen 3.756.000,- Ft. 2011. szeptember 1-től 2015. február 28-ig 8 hónapra 480.000,- Ft, ezt követően 34 hónapra 4.080.000,- Ft, összesen: 4.560.000,- Ft, abból levonva az alperes által már megfizetett 3.376.106,- Ft-ot, az elsőfokú bíróság az alperest 4.839.894,- Ft lejárt járadék

megtérítésére, valamint annak 2011. szeptember 1-től járó törvényes kamatai megfizetésére kötelezte az alperest, míg 2015. március 1-től a járadék összegét havi 120.000,- Ft-ban állapította meg.

Rögzítette a felperesek számára, hogy adatszolgáltatásra kötelesek az alperes felé az I. rendű felperes rehabilitációs, vagy egyéb kórházi kezelésének időtartamával kapcsolatban.

Az I. rendű felperes ápolásával összefüggésben a III. rendű felperes javára megállapított ápolási díj összegét nem tartotta levonhatónak, figyelemmel arra, hogy a III. rendű felperes munkaviszonya a perbeli balesetet követően szűnt meg, így az ápolási díj nem az alperessel szemben érvényesíthető költségből vonandó le. Az a III. rendű felperest illeti, a költség pedig az I. rendű felperesnél merült fel.

Az élelemfeljavításra vonatkozó kereseti követelést elutasította annak bizonyíthatatlansága okán.

Az I. rendű felperes háziorvosától beszerezett igazolás alapján megállapította, hogy a közgyógyellátási kereten felül az I. rendű felperesnek a havi gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költsége 46.900,- Ft. A kiegészített orvosszakértői vélemény alapján úgy foglalt állást, hogy az I. rendű felperes a balesetből kifolyólag folyamatosan véralvadásgátló kezelésre szorul. Gyógyszeres kezelés szükséges a végtagok izomzatának spasticitása miatt is, valamint agyi keringésjavítót, fájdalomcsillapítókat, szükség esetén egyéb gyógyszereket is szed. Az I. rendű felperesnél az ágyéki egyes csigolyatörést követően kialakult gerincvelő sérülés miatt teljes széklet és vizelet inkontinencia alakult ki, ezért pelenkák viselése indokolt a jövőre nézve is. Felfekvések megelőzésére antidekubitusz alátétek alkalmazása szükséges. Mindezek alapján a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költséget, abból 20%-os közrehatást alkalmazva, havi 37.500,- Ft-ban találta alaposnak és annak megfizetésére kötelezte az alperest.

A 2008. augusztus 23-tól a baleset utáni kórházi kezelést követően 2011. augusztus 31-ig eltelt 26,5 hónapra a kezelések levonása után megállapította, hogy az alperes 986,776,- Ft térítésére köteles, abból 174.000,- Ft-ot már megfizetett, így fizetési kötelezettsége további 812.776,- Ft. Az ezt meghaladó időszakra 2015. február 28-ig 1.395.680,- Ft-ban állapította meg az alperes fizetési kötelezettségét, levonta belőle az alperes által már megfizetett 212.000,- Ft-ot, és rögzítette, hogy az időszak első szakaszában, 2013. június 30-ig havi 6.000,- Ft, ezt követően havi 4.000,- Ft-ot utalt az alperes az I. rendű felperes részére. Akként foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a 2011. szeptemberét követő időszakra az I. rendű felperes rászorult a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költségre figyelemmel a korábban kialakult felfekvésekre és azok megelőzésére. A gyógyszerköltség lejárt járadék összegét 2015. február 28-ig járó időre 1.996.456,- Ft-ban határozata meg az elsőfokú bíróság, azután kamatfizetésére középátlagos időtől, 2011. szeptember 1-től kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes által rehabilitációs többletköltség vonatkozásában előterjesztett keresetet elutasította annak bizonyíthatatlansága okán.

A Ptk. 359. § (1) bekezdése alapján az alperest általános kártérítés címén 84.000,- Ft megtérítésre kötelezte, figyelemmel az első rehabilitációs kezelés idején a III. rendű felperes által igénybe vett albérlet költségére, melynek felmerültét a II. és III. rendű felperesek előadása igazolt. Utalt arra, hogy az orvosi iratokból is megállapítható volt a III. rendű felperes jelenlétének indokoltsága.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy mágneses ágy beszerzése a balesettel okozati összefüggésben történt, azért az alperes helytállni tartozik, annak számlával igazolt költsége 40%-át meg is térítette, azonban 20% közrehatás figyelembevételével az alperest további 398.428,- Ft, és annak 2013. december 18-tól járó kamatai megfizetésére kötelezte őt az elsőfokú bíróság.

A II. és III. rendű felperesek javára a Ptk. 75. § (1) bekezdés, 76. §, és 355. § figyelembevételével, tekintettel arra, hogy az I. rendű felperes 24 órás ellátásra, gondozásra szorul, személyenként 1.200.000,- - 1.200.000,- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest, és rendelkezett a perköltség viseléséről is.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása iránt akként, hogy az I. rendű felperes keresetét 2.223.894,- Ft tőke, abból 2.000.000,- Ft után 2008. július 5. napjától, 223.894,- Ft után 2011. szeptember 1. napjától járó kamatait meghaladó részében a másodfokú bíróság utasítsa el. Kérte továbbá, hogy a másodfokú bíróság az I. rendű felperest 2015. március 1. napjától megillető költségpótló járadék összegét havi 64.000,- Ft-ra szállítsa le, valamint az I. rendű felperest a pernyertesség/pervesztesség arányában kötelezze a felmerült perköltségei viselésére is. Fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi közrehatás körében helytelen jogi következtetésre jutott, és indokolatlanul alacsony mértékben állapította azt meg. Az egyesített szakértői véleményben foglaltak alapján a baleset helyszínén hátramaradt nyomokra, és a jármű rongálódásaira figyelemmel olyan baleseti mechanizmus valószínűsíthető, melyben a személygépkocsi sodródva lehaladt a menetirány szerinti jobb oldali útpadkára, és fákkal ütközhetett, majd felborult. Hangsúlyozta, hogy a perbeli személygépkocsi légzsákokkal is fel volt szerelve, melyek védőhatásukat a biztonsági övvel együtt tudják kifejteni. A biztonsági öv használata szakértői tapasztalatok szerint jelentősen csökkenti a személygépkocsi utasaira ható ütközéskori sebesség változásokat, ezek befolyásolják az elszenvedett sérülések súlyosságát. A becsatolt biztonsági öv mellett a perbeli esetben a személygépkocsi utasai nem estek volna ki a járműből, és az a mellkasi, valamint a gerinc háti, illetve csípőszakaszának töréseit nagy valószínűséggel megakadályozta volna az I. rendű felperes vonatkozásában. A szakvélemény szerint ugyan a nagyobb sebesség miatt a nyaki gerinctörés becsatolt öv mellett is bekövetkezhetett volna, de a légzsákkal együtt ezen biztonsági rendszer nagy valószínűséggel elháríthatta volna a nyaki gerinc sérülését, mely végső soron a sértett négy végtagi bénulását okozta. A karosszéria deformációk által okozott sérülések ez esetben elsősorban végtag sérülések lettek volna.

Hangsúlyozta, hogy a 2013. február 25-én kelt beadványához csatolta **(szakértő neve)** gépjármű szakértő véleményét, mely kiemelte a biztonsági öv szerepének fontosságát. A gépkocsi ezen magánszakvélemény szerint nemcsak ütközött, hanem hossz tengelye körül átfordult. Fordulás közben mind a vezető, mind utasa kiestek a járműből, amely további sérüléseket okozott. A biztonsági öv a helyükön tartotta volna az utasokat, és megakadályozta volna ezen további sérüléseket.

Utalt arra, hogy az I. rendű felperes által sem vitatottan ő tudott a járművezető ittaságáról, ennek ellenére ült be mellé a gépkocsiba. Köztudomású tény, hogy a jogszabályok szigorúan tiltják az ittas állapotban történő járművezetést, mert ezen állapot nagy mértékben és negatívan befolyásolja a járművezetési képességet, nő a reakció idő, és kedvezőtlenül változik a veszélyérzékelő, valamint elhárító képesség. Az alkohol a látóidegekre is kedvezőtlenül hat. Mindezen negatív hatások már kis mennyiségű alkohol elfogyasztása után is jelentkeznek. Az ittas járművezetők többsége általában a megengedett sebességet is túllépi. Mindezek alapján kérte, hogy a másodfokú bíróság az I. rendű felperes közrehatásának mértékét 60%-ban állapítsa meg.

A nem vagyoni kártérítés összegét 2.000.000,- Ft-ra, és annak 2008. július 5. napjától járó kamataira kérte mérsékelni, előadva, hogy a már megfizetett 8.000.000,- Ft-on felül ezen összeg teljes körűen kompenzálja az I. rendű felperes nem vagyoni kárát, figyelemmel a balesettel összefüggésben keletkezett testi és lelki sérülésekre, valamint közrehatására is, melyet a nem vagyoni kár körében is értékelni szükséges.

Az ápolási költség összegét havi 60.000,- Ft-ot meghaladó részében elutasítani kérte. Itt is 60% mértékű közrehatás alkalmazását tartotta szükségesnek az elsőfokú bíróság által megállapított 150.000,- Ft havi költség vonatkozásában. Hangsúlyozta, hogy a kórházban a rendszeres rehabilitációs kezelések során az I. rendű felperes teljes körűen ellátták, ez kötelezettségük is. Amennyiben a III. rendű felperes ennek ellenére folyamatosan mellette tartózkodik, ennek költsége

az alperesre át nem hárítható. Kérte ezért, hogy a másodfokú bíróság az ítélet rendelkező részében rögzítse azt, hogy a felperesek adatszolgáltatásra kötelesek az alperes felé az I. rendű felperes rehabilitációs vagy egyéb kórházi kezelése időtartamával kapcsolatban. A lejárt járadék összegét havi 60.000,- Ft alapján a kórházban töltött összesen 19,9 hónap után az ezen jogcímen már megfizetett 3.376.106,- Ft figyelembevételével 223.984,- Ft-ban ismerte el, és ezen összegben kérte meghatározni.

A gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költség körében havi 4.000,- Ft járadékot meghaladóan kérte a kereset elutasítását. Kiemelte, hogy az I. rendű felperes közgyógyellátásra jogosult, azonban a gyógyszerkeretét csak 2010. december 24. napjáig igazolta. Egészségi állapotára figyelemmel valószínűsíthetően továbbra is részesül ilyen ellátásban, és vélhetően gyógyszerkerete összege is megemelkedett. Hangsúlyozta azt is, hogy neki az I. rendű felperes ténylegesen felmerült és igazolt költségét kell megtérítenie.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Hangsúlyozták, hogy az I. rendű felperes közrehatása 20% mértékben állapítható meg az elsőfokú ítélettel egyezően, és utaltak e körben a szakértői véleményre, mely azt tartalmazza, hogy az egyéb sérülések, melyeket adott esetben a biztonsági öv esetleg megakadályozhatott volna, önmagukban nem okoztak volna olyan jelentős maradandó károsodást, mint a nyaki gerinctörés. Állították, hogy az alperes által kért kármegosztás ezért eltúlzott.

Állították, hogy az objektív felelősség alapján az alperesnek kellett kétséget kizáróan bizonyítania az I. rendű felperes magatartása, és az elszenvedett sérülései közötti összefüggést. A szakértői megállapítás alapján e bizonyítási kötelezettségének az alperes nem tudott eleget tenni, mert a szakértő által egyes sérülések tekintetében tett „nagy valószínűséggel” megjegyzés ennek nem felel meg. A biztonsági öv hiányát, mint közrehatás alapjául szolgáló tényezőt ezért értékelni nem lehet. A gépjárművezető enyhe fokú ittasság mellett vezette a gépkocsit, melyre figyelemmel az alperes által felsorolt negatív hatások nem feltétlenül, és nem minden esetben feltűnő mértékben jelentkeznek.

A nem vagyoni kártérítés körében előadták, hogy az I. rendű felperes olyan maradandó egészségkárosodást szenvedett, mely nála 99%-os munkaképesség csökkenést okozott, mindezt nagyon fiatalon, mely következtében egész további életét ágyban kell töltenie minimális mozgás mellett. Szülei támogatása, segítsége nélkül létezni nem tud, teljesen kiszolgáltatott. A baleset káros fizikai és pszichikai következményei meghatározzák életének további részét. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és tényeket, az általa megállapított kártérítési összeg az elszenvedett hátránnyal arányban áll.

Az ápolási költség körében kiemelték, hogy a rehabilitációs időszakra fele ápolási díj illeti a felpereseket a kórházi tartózkodás alatt is. Hangsúlyozták, hogy a kórházban nincs lehetőség arra, hogy minden egyes I. rendű felperesi igényt azonnal és megfelelő módon kielégítsenek, olyan szintű és időigényű gondoskodásra szorul, melyet a kórházi személyzet a III. rendű felperes segítsége nélkül ellátni nem tud.

A gyógyszer és gyógyászati segédeszköz költség körében hivatkoztak arra, hogy háziorvosi igazolással bizonyították az elsőfokú bíróság által helyesen megállapított havi költséget. Ezek jelentős kiadást képviselnek, és a szakvélemény által is alátámasztottan rendszeresen felmerülnek.

Fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéletének a marasztalást meghaladó keresetet elutasító rendelkezése, ami magába foglalta az élelem feljavítás és a rehabilitációs költség jogcímen előterjesztett kereseti kérelmek teljes elutasítását. Emellett jogerős a II. és III. rendű felperesek részére személyenként 1.200.000,- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező rendelkezés és az I. rendű felperes javára az alperest 2.223.894,- Ft-ban és járulékaiban, valamint

2015. március 1-től havi 64.000,- Ft járadékban marasztaló rendelkezés is. Ezeket nem érintette a másodfokú bíróság, figyelemmel a Pp. 228. § (4) bekezdésére.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróság érdemi döntésével, és annak jogi indokaival is a fellebbezett körben, ezért a Pp. 254. § (3) bekezdésében írt lehetőséggel élve csupán utalva helyes indokaira hagyta helyben a fellebbezett körben az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával.

Kizárólag a fellebbezésben foglaltak okán mutat rá arra a másodfokú bíróság, hogy helytállási kötelezettségét az alperes maga sem vitatta a perben, a peres felek között csupán az I. rendű felperesi közrehatás mértéke volt vitatott. Az elsőfokú bíróság azt a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével határozta meg, és ennek kellő indokát is adta ítéletében. Ennek során részéről olyan hiba, vagy hiányosság nem volt tapasztalható, ami alapot adott volna ítéletének felülmérlegelésére.

A másodfokú bíróság csupán kiemeli azt, hogy a perben beszerzett egyesített szakvélemény alapján azt nem lehet ítéleti bizonyossággal megállapítani, hogy ha az I. rendű felperes be lett volna kötve, akkor az utóbb bénulást okozó nyaki gerincsérülés nem következett volna be nála. Az ápolási költséget illetően köztudomásúnak tekinthető, hogy a kórházi rehabilitáció ideje alatt is a kórházi ellátás mellett szükséges a hozzátartozók ilyen jellegű tevételes segítségnyújtása. Az alperes ezzel összefüggésben fellebbezésében kérte az ítélet rendelkező részében annak megállapítását, hogy a felperesek adatszolgáltatásra kötelesek az I. rendű felperes rehabilitációs, és egyéb kórházi kezelésével kapcsolatban. Ennek hivatalbóli elrendelése nem feladata a bíróságnak, valamint kereseti kérelem hiányában ilyen ítéleti rendelkezés nem tehető. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása tartalmazta az erre vonatkozó figyelemfelhívást.

A gyógyszerköltséggel kapcsolatban már az elsőfokú eljárásban igazolt volt 2012. december 24-ig bezárólag a közgyógyellátásra nyújtott támogatás, és az, hogy annak mértéke nem változott meg. Ezt alátámasztja a felperesek által a másodfokú eljárásban a bíróság rendelkezésére bocsátott irat is. A háziorvos az igényérvényesítés kezdetén igazolta az ezen felül felmerülő ilyen jellegű költségek mértékét és azzal ellentétes, aggályt keltő peradatok utóbb sem merültek fel az eljárás folyamán.

A másodfokú bíróság észlelte azt, hogy az állam által előlegezett szakértői költség megtérítésére vonatkozó rendelkezés nem felel meg a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 15. § (3) bekezdésében foglaltaknak, emiatt pontosította e körben az elsőfokú ítéletet, figyelemmel arra is, hogy hivatalból rendezendő kérdés vonatkozásában a Pp. 253. § (3) bekezdésében írt fellebbezési korlátok sem érvényesülnek.

Eredménytelen fellebbezésére tekintettel az alperes - figyelemmel a Pp. 239. §-ára - a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint nem igényelheti perköltségei megtérítését a felperesektől, és köteles megfizetni az I. rendű felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, amit a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alapján nem csupán a fellebbezett értékre, de a ténylegesen kifejtett tevékenységre is figyelemmel határozott meg a 4/A. § szerint árával növelt összegben.

A feljegyzett fellebbezési illeték viseléséről a másodfokú bíróság - tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdésére - a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint határozott.

Budapest, 2015. október 13.

dr. Csepinszky Andrea s. k.
a tanács elnöke

dr. Pávlisz Beatrix Hajnalka s. k. **. Klicsuné dr. Sólyom**
előadó bíró **Livia s. k. bíró**

A kiadmány hitelül: